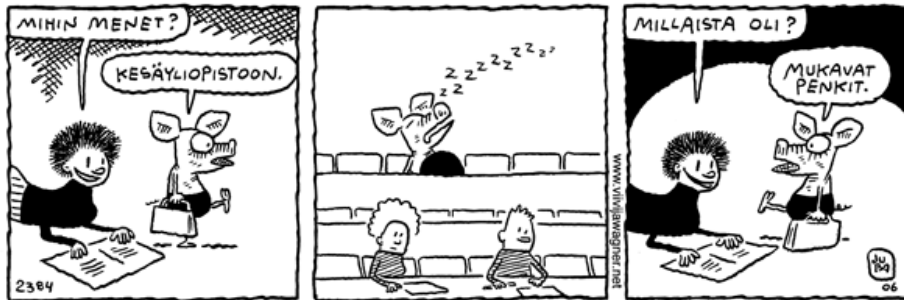

Vapaan sivistystyön opintoihin osallistumisen vaikutukset

Jyri Manninen

Professori (aikuiskasvatustiede)
Joensuun yliopisto
Kasvatustieteiden tiedekunta

&

Saara Luukannel

Tutkija
Helsingin yliopisto
Koulutus- ja kehittämiskeskus
Palmenia

Mitä hyötyä koulutuksesta on?

- *Ns. wider benefits* -tarkastelu
- Aikaisempia tutkimustuloksia:
 - Vuorovaikutustaidot
 - sosiaaliset taidot
 - henkinen kasvu
 - yleiset kansalaisuuteen liittyvät taidot ja asenteet
 - yhteisöön liittyminen ja yhteisöllisyys
 - fyysinen ja henkinen terveys, terveyskäyttäytyminen
 - oppijaminäkuvan vahvistuminen
 - ...

Tutkimuksen tavoitteet

- Arvioida vapaan sivistystyön piiriin kuuluvien opintojen vaikutuksia ja hyötyjä
 - Mitä opitaan? Minkälaisia vaikutuksia opiskelulla on? Mitä laajempaa hyötyä opinnoista ja oppimisesta on? Opiskelun merkitys aikuisten elämässä yleensä?
 - Vaikutukset ja hyödyt (1) yksilönä, (2) kansalaisena ja (3) työelämän näkökulmasta

Aineistot

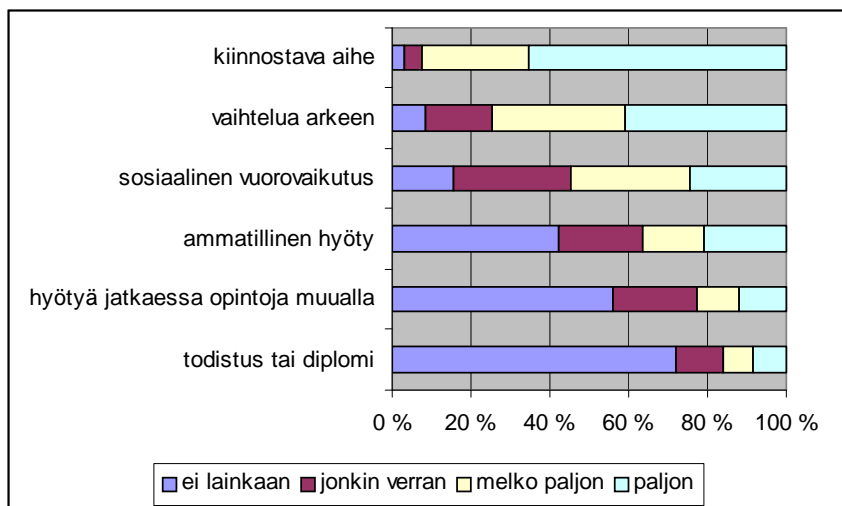
- Teemahaastattelut (n = 19 opiskelijaa)
- Ryhmähaastattelut (12 ryhmää, 77 opiskelijaa)
- Verkkokysely (n = 1744)
 - Avoimet kysymykset → laadullinen sisällönanalyysi
 - Strukturoidut kysymykset → tilastoanalyysit

Opiskelupaikka?	Kyselyyn vastanneet		Tilastoitu osallistuminen 2005	
	n	%	n	%
Kansalaisopisto	1147	65,8	604127	57
Kansanopisto	138	7,9	113416	11
Opintokeskus	207	11,9	238354	22
Kesäyliopisto	251	14,4	34852	3
Liikunnan oppilaitos	1	0,1	76183	7
yhteensä	1744	100,0	1066932	100

Perustietoja verkkokyselyyn vastanneista

- Vastaajia 1744, joista
naisia 75,7%
- Peruskoulutus
 - Kansakoulu 16,6%
 - Oppikoulu 13,7%
 - Peruskoulu 15,7%
 - Lukio 54,0%
- Tilanne?
 - Työssä 50,5%
 - Työtön 6,1%
 - Opiskelija 10,7%
 - Kotona 3,1%
 - Eläkkeellä 28,8%
- Ikäjakauma
 - alle 29-vuotiaat 12,1%
 - 30 - 39-vuotiaat 13,3%
 - 40 - 49-vuotiaat 19,7%
 - 50 - 63-vuotiaat 36,6%
 - yli 64-vuotiaat 18,3%

Osallistumissyiden painottuminen

Avointen vastausten laadullinen analyysi

Esimerkki avointen vastausten teemoittelusta (n= 1744)

Vastaus	Lausumat	Pääteemat
<i>Kaikki on ollut sivistävää, hauskaa, virittävää ja innostavaa. Kieliopinnoista on hyötyä myös matkustellessa, on mukava kommunikoida alkuasukkaiden kanssa</i>	<i>Kaikki on ollut sivistävää</i>	Yleissivistys
	<i>, hauskaa</i>	Oppimisen ilo
	<i>, virittävää ja innostavaa.</i>	Uusia virikkeitä
	<i>Kieliopinnoista on hyötyä myös matkustellessa, on mukava kommunikoida alkuasukkaiden kanssa</i>	Kv-kulttuuriosaaminen

Esimerkki tulostaulukosta

% vastaajista (N=1000)	% lausumista	n	Pääteemat (Mitä hyötyä näiden asioiden oppimisesta on ollut?)	Esimerkkilausuma
33,7	25,7	337	Tekeminen ja osaaminen (kädentaidot, laulu, musiikki, akateemiset valmiudet, teorian tieto jne.)	<i>Tyytyväisyys, että oppii uusia asioita ja hallitsee ne kun harjoittelee. Saan kotiin kunnostettuja huonekaluja, persoonallisen kodin.</i>
19,2	14,7	192	Kv-kulttuuriosaaminen (kielitaito ja siihen usein liittyvä kulttuurien tuntemus, matkailu ja vuorovaikutus)	<i>Englannin kielen taidon ylläpito on tärkeää nykyään työelämässä. Pyrin kehittämään ja ylläpitämään kielitaitoani.</i>
14,2	10,8	142	Atk-osaaminen	<i>Pysyä mukana tietokone/ internet asioissa</i>
8,8	6,7	88	Fyysinen terveys	<i>Liikuntaopetuksesta taas saa voimaa arjen jaksamiseen ja kunto kohoaa.</i>

Tulosten tiivistäminen

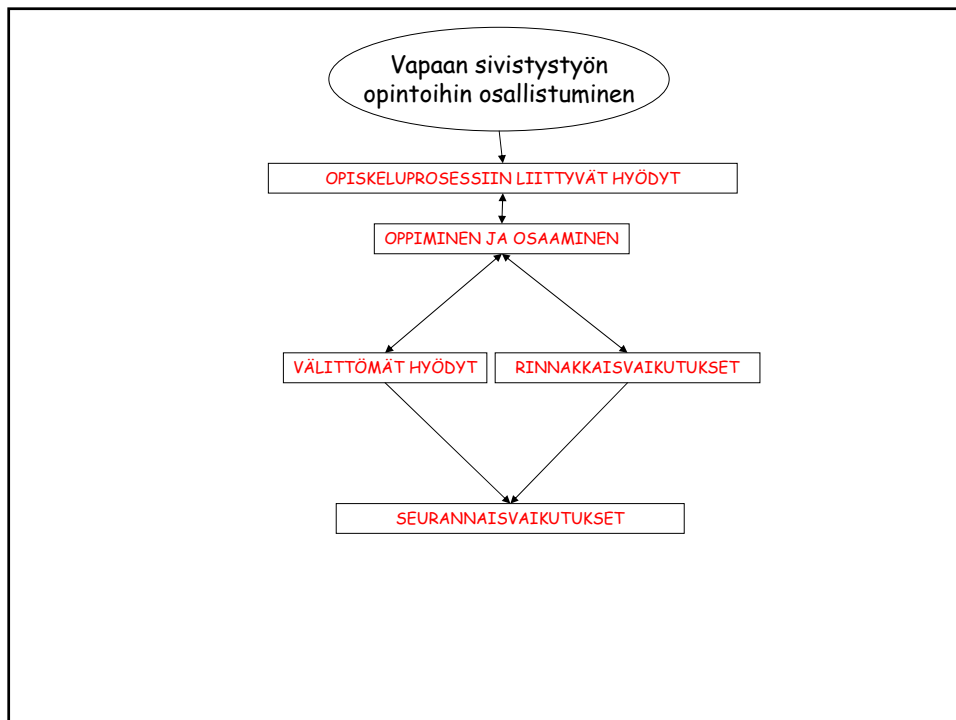
Mitä hyötyä oppimisesta on ollut?

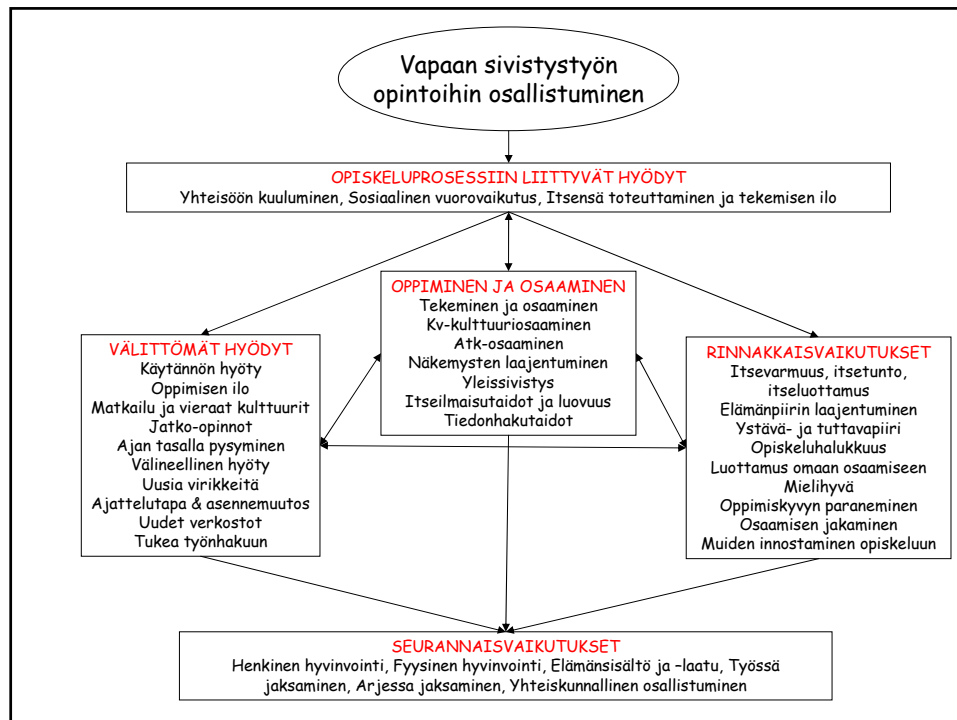
Mitä laajempia vaikutuksia opiskelulla ja oppimisella on ollut?

Mitä muita vaikutuksia vapaan sivistystyön opinnoilla on ollut elämässäsi?

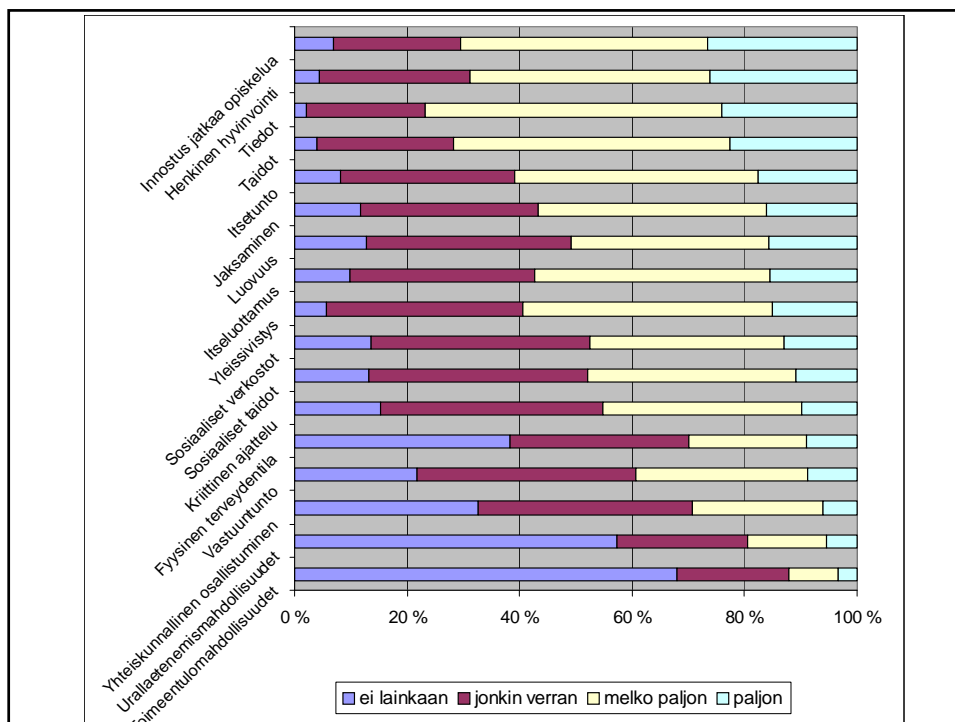
→ Vastausten teemoittelu

→ "Teemojen teemoittelu"

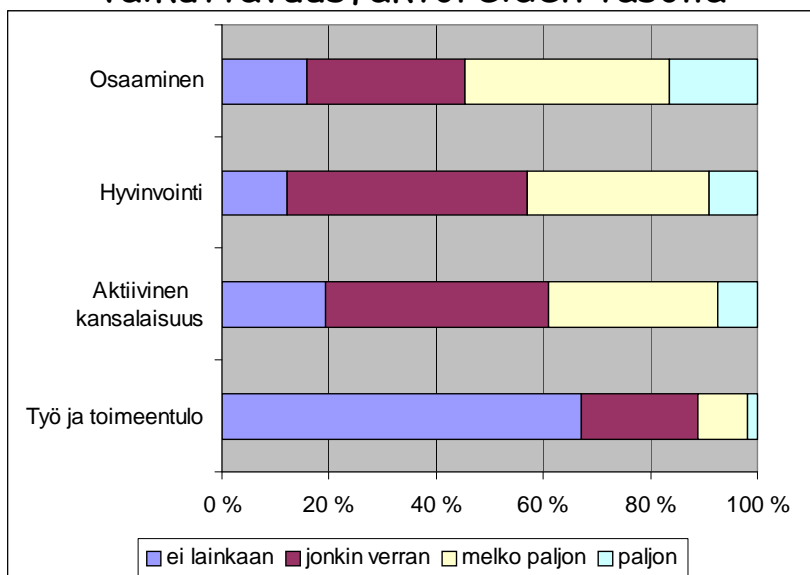
Vaikutukset verkkokyselyaineiston valossa

Vaikuttavuusfaktorit

- **Aktiivinen kansalaisuus**
 - Vastuuntunto
 - Yhteiskunnallinen osallistuminen
 - Sosiaaliset taidot
 - Sosiaaliset verkostot
 - Kriittinen ajattelu
 - Itseluottamus
- **Hyvinvointi**
 - Jaksaminen
 - Fyysinen terveydentila
 - Henkinen hyvinvointi
 - Luovuus
 - Itsetunto
- **Osaaminen**
 - Tiedot
 - Taidot
 - Yleissivistys
- **Työ ja toimeentulo**
 - Toimeentulomahdollisuudet
 - Uralla etenemismahdollisuudet
- **Innostus jatkaa opintoja**

Opiskelun vaikutukset vaikuttavuusfaktoreiden tasolla

Vapaan sivistystyön vaikutukset suhteutettuna vuosittaiseen opiskelijamäärään

Päävaikutukset	Vähintään jonkin verran kehitystä kokeneiden vastaajien osuus	Vaikutus suhteutettuna opiskelijamäärään
Innostus jatkaa opiskelua	93 %	992 247 henkilöä
Osaamisen kehittyminen	84 %	896 223 henkilöä
Hyvinvointi	88 %	938 900 henkilöä
Aktiivinen kansalaisuus	81 %	864 215 henkilöä
Työ ja toimeentulo	33 %	352 088 henkilöä

Vapaan sivistystyön yhteiskunnallinen merkitys?

• Globalisaatio	↕	Mitä opittu?	✓ Kielitaito
• Aktiivinen kansalaisuus	↕		✓ Kulttuuriosaaminen
• Sosiaalinen pääoma	↕		✓ Matkailu ja vieraat kulttuurit
• Elinikäinen oppiminen	↕		✓ Yhteisöön kuuluminen
• Terveys	↕		✓ Yhteiskunnallinen osallistuminen
• Henkinen hyvinvointi	↕		✓ Näkemysten laajentuminen
			✓ Verkostot
			✓ Itsevarmuus, itsetunto, itseluottamus
			✓ Opiskeluhalukkuus
			✓ Luottamus omaan osaamiseen
			✓ Oppimisen ilo
			✓ Jatko-opinnot
			✓ Uudet virikkeet
			✓ Tiedonhakutaidot
			✓ Fyysinen hyvinvointi
			✓ mielihyvä
			✓ Työssä ja arjessa jaksaminen
			✓ Elämänsäidätö ja -laatu

Kysymyksiä, kommentteja?

